

გურთიად
GÜRTIAD

HAFTALIK EKONOMİ BÜLTENİ
კვირის ეკონომიკური გამოცემა

27 Mayıs / მასო 2024

Nüfus / მოსახლეობა
3 694.6

GSYİH (\$) / შშპ (\$) / შშპ
8 210.1

GSYH (büyüme) / შშპ
7.5%

İşsizlik / უმუშევრობა
16.4%

Enflasyon / ინფლაცია
1.5%

Türkiye'nin E-ticaret Hacmi 1,85 Trilyon TL'ye Ulaştı

თურქეთში ელექტრონული კომერცის მოცულობამ 1,85 ტრილიონი ლირა შეადგინა

T.C Ticaret Bakanlığı, Türkiye'de E-Ticaretin Görünümü Raporu'nu yayımladı. Türkiye'nin e-ticaret potansiyelini belirlemeye yönelik hazırlanan kapsamlı raporda, 2023 yılında e-ticaret alanında gösterilen performansın detaylarına yer verildi.

Rapora göre, Türkiye'nin e-ticaret hacmi 2023 yılında bir önceki yıla göre muazzam bir artış göstererek 1,85 trilyon TL'ye ulaştı. Bu rakam, geçen yıla göre %115,15'lik bir artışı temsil ediyor. Aynı dönemde işlem sayısı da %22,25 artarak 5,87 milyar adede ulaştı.

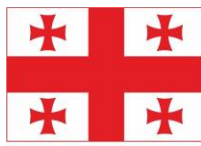
Raporda ayrıca 2024 yılına ilişkin öngörüler de bulunuyor. Buna göre,

Türkiye'nin e-ticaret hacminin 2024 yılında 3,4 trilyon TL'ye yükseleceği ve işlem sayısının da 6,67 milyar adede çıkacağı tahmin ediliyor.

Ticaret Bakanlığı yetkilileri konuya ilişkin yaptığı açıklamada, teknolojideki hızlı değişim ve dönüşümün Türkiye'de de e-ticaretin önemini artırdığını belirtti.

Raporda dikkat çeken bir diğer nokta, e-ticaret hacminin genel ticaret hacmi içindeki payının artması oldu. 2019 yılında %10,1 olan bu oran, 2023 yılında %20,3'e yükseldi. Ayrıca e-ticaret hacminin gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payı da %33,3 artarak %6,8'e ulaştı.

Raporda belirtilen verilere göre, e-ticarette en fazla talep gören sektörler arasında beyaz eşya ve küçük ev aletleri, elektronik ve giyim sektörleri ön plana çıkıyor. Bu sektörlerde en çok tercih edilen ürünler arasında ise ayakkabı, cep telefonu, airfryer gibi ürünler yer alıyor.

Ticaret Bakanlığının geliştirdiği e-ticarete uyum endeksiyle illerin e-ticaret potansiyeli de değerlendirildi. Endekse göre İstanbul, Kayseri, Çorum, İzmir ve Kocaeli, e-ticarete en uyumlu iller olarak öne çıktı.

Türkiye genelinde e-ticaret yapan işletme sayısının 2023 yılında 559 bin 412'ye ulaştığı belirtiliyor. Ayrıca e-ticaret faaliyetinde bulunan işletmelerin çoğunluğunun şahıs işletmesi olduğu ortaya kondu.

Aynı şekilde, e-ticaret harcamalarının çoğunluğunu 25-36 yaş aralığındaki tüketicilerin gerçekleştirdiği ifade edildi.

Raporda vurgulanan bir diğer nokta ise mobil uygulamaların e-ticaretteki önemi oldu. İşlem sayısı ve işlem hacmi bakımından mobil uygulamaların öne çıktığı belirtilirken, bu kanalın tercih edilme oranının oldukça yüksek olduğu ifade edildi.

Son olarak, raporda e-ticarette teslimat sürelerinin ve kargo gönderimlerinin de incelendiği kaydedildi. Teslim edilemeyen kargo gönderilerinde en sık karşılaşılan sebeplerin başında müşterinin gönderiyi kabul etmemesi ve adreste bulunamama geldiği belirtildi.

თურქეთის ვაჭრობის სამინისტრომ გაასაჯაროვა ანგარიში ელექტრონული კომერცის შესახებ. ვრცელ ანგარიშში, რომელიც მიზნად ისახავს თურქეთის ელ. კომერცის პოტენციალის გამოვლენას, ადგილი ეთმობა 2023 წლის მონაცემებს.

ანგარიშის მიხედვით, 2023 წელთან შედარებით, მიმდინარე წელს თურქეთში ელ. კომერცის მოცულობამ მნიშვნელოვანი ზრდა აჩვენა და 1,85 ტრილიონი ლირა შეადგინა. შესაბამისად, გასულ წელთან შედარებით დაფიქსირდა 115,15%-იანი ზრდა. ტრანსაქციების რაოდენობა კი 22,25%-ით გაიზარდა და 5,87 მილიარდი შეადგინა.

ანგარიშში ასევე ადგილი ეთმობა პროგნოზებს 2024 წლისათვის, რომლის მიხედვითაც მიმდინარე წელს თურქეთში ელ. კომერცის მოცულობა 3,4 ტრილიონ ლირამდე გაიზარდება, ტრანსაქციების რაოდენობა კი 6,67 მილიარდი გახდება.

ვაჭრობის სამინისტროს წარმომადგენლებმა საკითხთან დაკავშირებით განაცხადეს, რომ ტექნოლოგიების სწრაფმა განვითარებამ და ცვლილებებმა განაპირობეს ქვეყანაში ელ. კომერცის განვითარებაც.

კიდევ ერთი საკითხი, რომელიც ყურადსაღებია, არის ის რომ გაიზარდა ელ. კომერცის წილი ვაჭრობაში. 2019 წელს ეს წილი ფიქსირდებოდა, როგორც 10,1%, ხოლო 2023 წელს 20,3%-მდე გაიზარდა. ამის გარდა, ელ. კომერცის წილი მთლიან შიდა პროდუქტშიც 33,3%-ით გაიზარდა და 6,8% შეადგინა.

ანგარიშის მიხედვით, ყველაზე პოპულარულ პროდუქციის კატეგორიებს შორისაა მსხვილი და წვრილი საყოფაცხოვრებო ტექნიკა, ელექტრონიკა და ტანსაცმელი. ამ კატეგორიებში კი მომხმარებლები ყველაზე მეტად ფეხსაცმელს, მობილურ ტელეფონსა და აეროგრილს ანიჭებენ უპირატესობას.

ასევე გამოვლინდა თურქეთის ის რეგიონები, სადაც ყველაზე შესაფერისი გარემოა ელ. კომერციის განვითარებისათვის, ესენია: სტამბოლი, ქაისერი, ჩორუმი, იზმირი და ქოჯაელი.

2023 წელს თურქეთის მასშტაბით ელექტრონულად 559 412 კომპანია ვაჭრობდა. აგრეთვე გამოვლინდა, რომ მათი უმეტესობა წარმოადგენდნენ ინდივიდუალურ მეწარმეებს.

გარდა ამისა, გამოვლინდა მომხმარებელთა საშუალო ასაკობრივი ჯგუფი, რომელიც 25-დან 36 წლამდე დიაპაზონს მოიცავს.

ანგარიშში ყურადღება ეთმობა მობილური აპლიკაციების როლს ონლაინ ვაჭრობაში. აღინიშნა, რომ მობილური აპლიკაციებიდან შეძენისას ფიქსირდება ტრანსაქციების მეტი რაოდენობა და მეტი ღირებულებითი მოცულობა, შესაბამისად აპლიკაციები დასახელდა, როგორც მომხმარებლისათვის უპირატესი საშუალება ონლაინ შოპინგისათვის.

და ბოლოს, ანგარიშში განხილულია ამანათის მიწოდების დრო და მიწოდების სერვისიც. მომხმარებლის მიერ ამანათის უარყოფა ან მისამართზე არყოფნა დასახელდა ამანათის ჩაუბარებლობის მთავარ მიზეზებად.

Çin Tırları Gürcistan Üzerinden Transit Olarak Avrupa'ya Yük Taşımaya Başladı

ჩინურმა სატვირთო ავტომობილებმა ევროპაში ტვირთის სატრანზიტო გადაზიდვა საქართველოს გავლით დაიწყეს

Kazakistan ve Çin, deneme modunda Kurik deniz limanından Bakü'ye ve Trans-Hazar Uluslararası Taşımacılık Rotası üzerinden Avrupa'ya transit araba taşımacılığına başladı.

Aktau'da, çerçevesinde tarihte ilk kez Kurik ve Bakü limanları üzerinden Çin-Kazakistan-Azerbaycan-Gürcistan güzergahında deneme transit yük taşımacılığına başlanan, Kazakistan-Çin Karayolu Taşımacılığı Ortak Komisyonun toplantısı düzenlendi.

Çin'in Sincan Uygur Özerk Bölgesi'nin başkenti Urumçi'den yola çıkan 80 ton ağırlığındaki ilk üç Çin tır, Çin-Kazakistan-Azerbaycan-Gürcistan güzergahındaki bir sonraki Bakü seferi için 23 Mayıs'ta Kurik limanından feribota yüklendi.

Çin'den Batı ülkelerine yüz milyonlarca ton yük deniz yoluyla, daha küçük hacimlerde 52 güne kadar, demiryoluyla ise 22 güne kadar ulaştırılıyor. Orta Koridorun kullanılması sayesinde, ara yükleme/boşaltma olmaksızın malların "kapıdan kapıya" teslimi ile karayolu taşımacılığı 12 güne indirilebilmektedir.

ყაზახეთმა და ჩინეთმა კურიკის ყაზახური პორტიდან ბაქოში და ტრანსკასპიური საერთაშორისო სატრანსპორტო მარშრუტით ევროპაში ტვირთის სატრანზიტო ავტოგადაზიდვა საცდელ რეჟიმში დაიწყო.

აქტაუში ყაზახეთ-ჩინეთის საგზაო ტრანსპორტის ერთობლივი კომისიის სხდომა გაიმართა, რომლის ფარგლებშიც ისტორიაში პირველად კურიკისა და ბაქოს საზღვაო პორტების გავლით

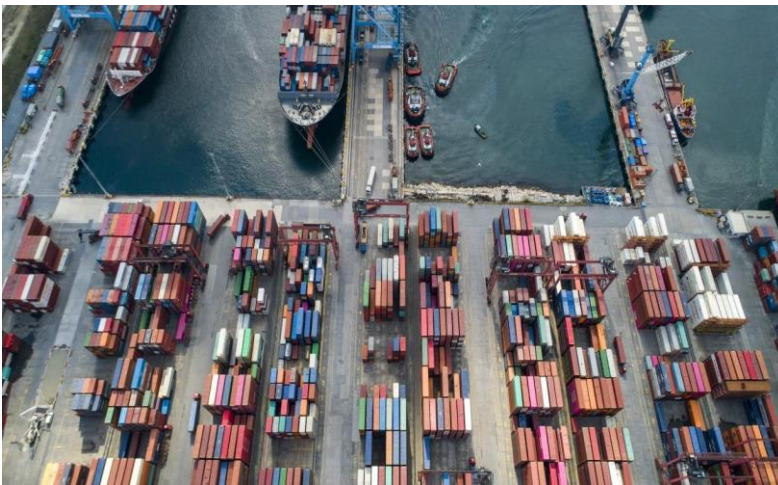
ტვირთის საცდელი სატრანზიტო ავტოტრანსპორტირება ჩინეთი-ყაზახეთი-აზერბაიჯანი-საქართველოს მარშრუტით დაიწყო.

პირველი სამი ჩინური სატვირთო ავტომობილი, რომლის წონაც 80 ტონას შეადგენდა, ჩინეთის სინცზიან-უილურის ავტონომიური რაიონის ქალაქ ურუმჩიდან გავიდა და 23 მაისს კურიკის პორტში ბორანზე შევიდა, რათა ჩინეთი-ყაზახეთი-აზერბაიჯანი-საქართველოს მარშრუტზე მგზავრობისთვის ბაქოში გადავიდეს.

ჩინეთიდან დასავლეთის ქვეყნებს ასობით მილიონი ტონა ტვირთი საზღვაო გზით 52 დღის, ხოლო მცირე მოცულობის ტვირთი რკინიგზით 22 დღის განმავლობაში მიეწოდება. რაც შეეხება საავტომობილო ტრანსპორტს, შუა დერეფნის გამოყენებით ავტო ტრანსპორტირება დროს 12 დღემდე ამცირებს.

Doğu Karadeniz'in Yılın 4 Ayındaki Yapı ve İnşaat Malzemeleri İhracatı 43 Milyon Doları Aştı

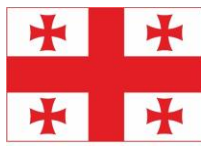
წლის პირველ 4 თვეში აღმოსავლეთ შავი ზღვის რეგიონიდან სარემონტო-სამშენებლო მასალების ექსპორტმა 43 მილიონ დოლარს გადააჭარბა

Doğu Karadeniz İhracatçılar Birliği (DKİB) Yönetim Kurulu Başkanı Saffet Kalyoncu, bölgeden 69 ülkeye 118 bin 718 ton yapı ve inşaat malzemesi ihraç edildiğini belirtti.

Bu satışlardan 43 milyon 52 bin 295 dolar kazanç sağlandığını belirten Kalyoncu, yapı ve inşaat malzemesi ihracatının, 100 bin 785 ton karşılığı 40 milyon 795 bin 151 dolar gelir elde edilen geçen yılın

aynı dönemine göre miktarda yüzde 18, değerinde de yüzde 6 arttığını ifade etti.

Kalyoncu, Doğu Karadeniz'in yapı ve inşaat malzemeleri ihracatının her geçen yıl arttığına dikkati çekerek, yılın 4 ayında 69 ülkeye dış satım yapıldığını belirtti.

En fazla ihracatın Gürcistan'a gerçekleştirildiğine işaret eden Kalyoncu, "Toplam ihracatın yüzde 42'lik kısmı Gürcistan'a yapıldı. Fas, Libya ve Irak'a ihracatta da önemli artışlar kaydedildi." dedi.

Kalyoncu, ihracatta ülke çeşitliliğini artırma gayretinde olduklarını vurgulayarak, "Sektör ihracatının daha üst rakamlara ulaştırılması amacıyla DKİB olarak çalışmalar yürütüyoruz. Gerçekleştirilen projelerle önümüzdeki dönemde Türk Cumhuriyetleri ve Afrika ülkelerine ağırlık vererek ticaret heyetleri ile ihracatı daha da üst rakamlara ulaştırmaya çalışacağız." diye konuştu.

აღმოსავლეთ შავი ზღვის ექსპორტიორთა ასოციაციის (DKİB) მმართველი საბჭოს თავმჯდომარე საფეთ კალიონჯუმ აღნიშნა, რომ რეგიონიდან 69 ქვეყანაში ექსპორტირებულ იქნა 118 718 ტონა სარემონტო-სამშენებლო მასალები, რაც წინა წელთან შედარებით 18%-ით უფრო მეტია.

კალიონჯუმ აღნიშნა, რომ მოგებამ 43 მილიონ 52 ათას 295 დოლარი შეადგინა, რაც გასულ წელთან შედარებით 6%-იან ზრდას წარმოადგენს. გასულ წელს კი 100 785 ტონა სამშენებლო და სარემონტო მასალების ექსპორტმა 40 მილიონ 795 ათას 151 დოლარი შეადგინა.

კალიონჯუმ ყურადღება გაამახვილა იმ ფაქტზე, რომ აღმოსავლეთ შავის ზღვის რეგიონიდან სამშენებლო და სარემონტო მასალების ექსპორტი ყოველწლიურად მზარდია და წლის პირველ 4 თვეში საქონელი 69 ქვეყანაში გავიდა.

DKİB-ის თავმჯდომარემ აღნიშნა, რომ ყველაზე დიდი რაოდენობის საქონელი საქართველოში იგზავნება, მან განაცხადა: „საქართველოს წილი ჯამურ ექსპორტში 42 პროცენტს შეადგენს. ექსპორტი მნიშვნელოვნად გაიზარდა მოროკოში, ლიბიასა და ერაყშიც“.

მან ყურადღება გაამახვილა იმაზე, რომ მიმდინარეობს მუშაობა, ქვეყნების სეგმენტის მეტად გამრავალფეროვნებაზე. „DKİB-ს გუნდი განაგრძობს მუშაობას აღნიშნულ სექტორში ექსპორტის მეტად გაზრდაზე. გარდა უკვე განხორციელებული პროექტებისა, მომავალში ვაპირებთ პრიორიტეტი მივანიჭოთ თურქულენოვან სახელმწიფოებსა და აფრიკის ქვეყნებს და სავაჭრო დელეგაციებთან ერთად გავზარდოთ ექსპორტის მაჩვენებლები“, განაცხადა კალიონჯუმ.

გურჯისტან'ა ბალიქ იტალიტი
საიდან შემოდის და რა ჯდება იმპორტირებული თევზი

2024'ის ილი 4 აიინდა თავე და სოგუთულმუშ ბალიქ იტალიტი ბირ ილი ონესინე კიყასლა იუზდე 20,7 აზალმა გოშტერდი.

გურჯისტან გეჟენ ილინი ილი 4 აიინდა 334.7 ტონ (3,204 მლინ დოლარი) ბალიქ სათინ ალირკენ, 2024'ის აიინი დონეინდე ბალიქ იტალიტი 265.2 ტონ (2,321 მლინ დოლარი) ოლარიკ გერჟესტირლიმუშტირ.

ნისანი აიი იტალიტი რაკამლირინა გორე, 2023'ის

4. აიინდა 83.5 ტონ (750.2 ბინ დოლარი) ბალიქ იტალიტი იაიილირკენ, ბუ სენე რაკამ 81.4 ტონა (648.4 ბინ დოლარი) დუშტი.

აიინი ვერილერე გორე, 2023'ის ნისანი აიინდა 1 კგ იტალიტი ურუნუნ ორთალამა ფიყატი 9 დოლარი ბულმუშკენ, ბუ სენე ფიყატი იაკლასიკ 8 დოლარი გერილდი.

ნისანი 2024'თე გურჯისტანი ბალიქი აშაგუდკი ულკელერენ დიდი:

- ტურკიე - 66.05 ტონ (385.3 ბინ დოლარი)
- ნორვეჟი - 14.85 ტონ (255.1 ბინ დოლარი)
- ჰოლანდა - 280 კგ (4 130 დოლარი)
- სრი ლანკა - 180 კგ (2 000 დოლარი)
- ფრანსა - 50 კგ (1 840 დოლარი)

2024 წლის 4 თვეში, წინა წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით, ახალი და გაცვივებული თევზის იმპორტი 20,7%-ით შემცირდა.

იანვარ-აპრილში ქვეყანამ 265.2 ტონა (2,321 მლნ აშშ დოლარი) პროდუქტი შეიძინა, 2023 წლის 4 თვეში - 334.7 ტონა (3,204 მლნ აშშ დოლარი).

რაც შეეხება კონკრეტულად აპრილის მაჩვენებლებს, წელს ერთ თვეში 81.4 ტონა (648.4 ათასი აშშ დოლარი) თევზის იმპორტი განხორციელდა, წინა წლის აპრილში - 83.5 ტონა (750.2 ათასი აშშ დოლარი).

ამავე მონაცემების მიხედვით, აპრილში, 1 კგ იმპორტირებული თევზის საშუალო ღირებულება, დაახლოებით, 8 აშშ დოლარი იყო, გასულ წელს 9 აშშ დოლარი.

2024 წლის აპრილში საქართველომ თევზი შეიძინა შემდეგი ქვეყნებიდან:

- თურქეთი - 66.05 ტონა (385.3 ათასი აშშ დოლარი)
- ნორვეგია - 14.85 ტონა (255.1 ათასი აშშ დოლარი)
- ნიდერლანდები - 280 კგ (4 130 აშშ დოლარი)
- შრი-ლანკა - 180 კგ (2 000 აშშ დოლარი)
- საფრანგეთი - 50 კგ (1 840 აშშ დოლარი)

Türkiye'nin Narenciye İhracatı Yılın 4 Aylık Döneminde Yüzde 16 Artışla 475 Milyon Dolar Oldu

თურქეთიდან ციტრუსის ექსპორტი 2024 წლის პირველ 4 თვეში 16%-ით გაიზარდა და 475 მილიონი დოლარი შეადგინა

2024 yılının Ocak-Nisan döneminde, Türkiye'nin narenciye ihracatı yüzde 16 artarak 408 milyon dolardan 475 milyon dolara yükseldi. Irak'a yapılan ihracattaki yüzde 399'lük artış, sektörün başarısında büyük rol oynadı.

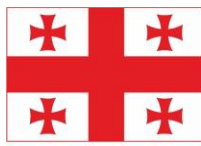
Mandalina ihracatı yüzde 4 artarak 224 milyon dolardan 233,5 milyon dolara çıktı. Limon ihracatı ise yüzde 14

artarak 118 milyon dolardan 134 milyon dolara ulaştı. En büyük artış portakal ihracatında yaşandı; yüzde 123'lük artışla 31 milyon dolardan 69,5 milyon dolara yükseldi. Greyfurt ihracatı da yüzde 9 artışla 34,5 milyon dolardan 37,5 milyon dolara çıktı.

2024 yılı için ihracat hedefinin 1 milyar 300 milyon dolar olduğunu açıklandı. 2023 yılında 1 milyar 112 milyon dolarlık ihracatla rekor kıran sektör, 2024 yılında da bu başarısını sürdürmek istiyor.

2024 yılının ilk dört ayında en çok ihracat yapılan ülke 148 milyon dolarla Rusya oldu. Irak ise 90,2 milyon dolarlık ithalattla ikinci sıraya yerleşti. Ukrayna, Polonya ve Romanya ise sırasıyla 45,5 milyon dolar, 23,4 milyon dolar ve 22 milyon dolarlık narenciye ihracatı gerçekleştirilen ülkeler arasında yer aldı.

2024 წლის იანვარი-აპრილის პერიოდში თურქეთიდან ციტრუსის ექსპორტის მაჩვენებლებში 16%-იანი ზრდა დაფიქსირდა და ექსპორტის მოცულობა 408 მილიონი დოლარიდან 475 მილიონ დოლარამდე გაიზარდა. ზრდა მნიშვნელოვანწილად განაპირობა ერაყში ექსპორტის 399%-იანმა ზრდამ.

მანდარინის ექსპორტი გაიზარდა 4%-ით და 224 მილიონი დოლარიდან 233,5 მილიონ დოლარამდე გაიზარდა. ლიმონის ექსპორტი კი 14%-ით და 118 მილიონიდან 134 მილიონ დოლარამდე გაიზარდა. ყველაზე დიდი ზრდა დაფიქსირდა ფორთოხლის ექსპორტში, რომელმაც 123% შეადგინა და 31 მილიონი დოლარიდან 69,5 მილიონ დოლარზე ავიდა. გრეიფრუტის ექსპორტი კი გაიზარდა 9%-ით, შესაბამისად 34,5-დან 37,5 მილიონ დოლარამდე.

2024 წლისათვის ექსპორტის გეგმა 1 მილიარდ 300 მილიონ დოლარს შეადგენს. სექტორი, რომელმაც 2023 წელს ექსპორტში რეკორდული მაჩვენებელი დააფიქსირა (1 მილიარდ 112 მილიონი დოლარი), წელსაც აპირებს ანალოგიური წარმატების გამეორებას.

2024 წელს თურქული ციტრუსის იმპორტში 148 მილიონი დოლარით პირველი ადგილი რუსეთმა დაიკავა. ერაცს 90,2 მილიონი დოლარის იმპორტით მეორე ადგილი ერგო. უკრაინამ, პოლონეთმა და რუმინეთმა კი რიგითობის მიხედვით 45,5; 23,4 და 22 მილიონი დოლარის ციტრუსის იმპორტი განახორციელეს.

Resmi Kur Göstergeleri / ოფიციალური გაცვლითი კურსი

USD/GEL – 2.7546 **TRY/GEL** – 0.0845 **EUR/GEL** – 2.9540 **GBP/GEL** – 3.4660

BTC/USD – 63,850.30